

Virksomhetsrapport til universitetsstyret

1. tertial 2016

Til behandling i Universitetsstyret 21. juni 2016

1.0 Innledning

Virksomhetsrapporten skal gi universitetsstyret og universitetsledelsen status for enhetenes oppfølging av styrets årsplan, på oppnådde resultater, gjennomføring av årets aktiviteter og den økonomiske situasjonen. Virksomhetsrapporten er også en utdyping av styrets kommentar til eksterntregnskapet, disse bør derfor ses i sammenheng.

De tertialvise rapportene har noe ulike perspektiv. I 1. tertial vektlegges oppnådde resultater i foregående år, i 2. tertial redegjøres det for gjennomføring av inneværende års årsplan og i 3. tertial ser vi fremover på 5-årige prognoser og på enhetenes oppfølging av føringer i UiOs årsplan for 2017-2019.

Vedlagt denne virksomhetsrapporten er en analyse av utdannings- og forskningsresultater i 2005-2014. Hovedpunkter fra analysen er trukket frem i punkt 2.0, mens analysen følger i sin helhet i vedlegg 1.

2.0 Utdannings- og forskningsresultater i 2015

Universitetsstyret har fokus på seks resultatindikatorer som inngår i finansieringssystemet i universitets- og høyskolesektoren. Det settes ambisjoner for disse seks indikatorene – både på UiO-nivå og på det enkelte fakultet, museum etc. Når det gjelder *resultatutvikling*, ser vi en svært god utvikling vedr. EU-inntekter, i noen grad også når det gjelder inntekter fra Forskningsrådet, men svakere resultater for studiepoeng per student og publikasjonspoeng per vitenskapelig årsverk og til slutt, stillstand når det gjelder studentutveksling og gjennomføringstid for stipendiater. *Ambisjonene* varierer, men er generelt høye når det gjelder EU-inntekter.

Det vises til eget vedlegg for en utdyping av resultatutvikling og ambisjonsnivå der det også finnes tall for hvert enkelt fakultet, museum etc. Når det gjelder god resultatutvikling kan det være særlig grunn til å trekke fram MN med økende tall for studiepoeng per student og høye inntekter fra EU.

Det gjøres endringer i det nasjonale finansieringssystemet fra 2017. Kunnskapsdepartementet har nylig justert sine styringsparametre overfor UH-sektoren. I tillegg skal UiO inngå en utviklingsavtale med departementet i løpet av året. Alle disse tre sakene gir et behov for å gjennomgå UiOs interne fordelingsmodell og indikatorer i mål- og resultatstyringen. Arbeidet gjennomføres høsten 2016 / vinteren 2017.

3.0 Administrative årsverk

Fra 2012 til 2015 har totalt antall årsverk ved UiO økt fra vel 6.000 til i overkant av 6.300 – det er en vekst på 4,9 %. Den prosentvise veksten er noe høyere i vitenskapelige stillinger (5,3 %) sammenliknet med ikke-vitenskapelige stillinger (4,4 %).

Om man ser på stillingsgruppa 'administrative stillinger' spesielt (de er del av de ikke-vitenskapelige stillingene i avsnittet ovenfor), er veksten her på 8 % (vel 100 årsverk). Det betyr at all vekst i ikke-vitenskapelige stillinger handler om økt antall administrative årsverk. Tilbakemeldingene fra fakulteter, museer etc. indikerer at denne veksten primært har to årsaker: (i) forskerstøtte til kjerneaktivitetene i

fagmiljøene og (ii) stillingsomgjøringer/omkategoriseringer mellom administrative stillinger og støttestillinger.

Når det gjelder UiO:Ledelsen og støtteenheter (LOS) har antall administrative ikke årsverk økt, men holdt et stabilt nivå i perioden.

Oversikt over årsverksutvikling 2012-2015

Årsverk	2012	2013	2014	2015
Administrative stillinger	1 541	1 574	1 622	1 665
Andre stillinger	62	66	73	69
Drifts- og vedlikeholdsstillinger	149	147	139	145
Støttestillinger for undervisning, forskning og formidling	931	887	934	922
Undervisnings-, forsknings- og formidlingsstillinger	3 344	3 394	3 425	3 522
Totalsum	6 028	6 067	6 194	6 324

4.0 Økonomisk resultat og UiOs prognoser

Økonomisk resultat

UiO hadde i 1. tertial 2016 inntekter på 2 211 mill. kr på basisvirksomheten og 587 mill. kr på eksternt finansiert virksomhet, - en økning på hhv 6,2% og 2,6% sammenliknet med samme tertial i fjor.

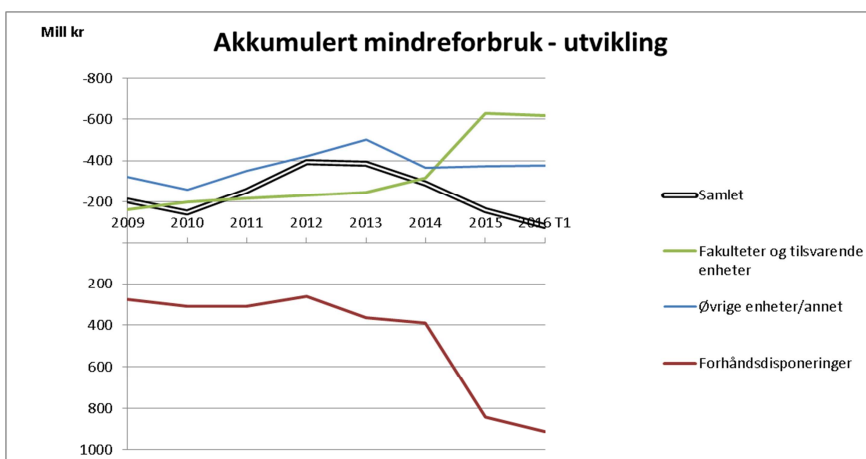
Akkumulert mindreforbruk på basisvirksomheten er redusert med 75,9 mill. kr siden årsskiftet, og utgjør nå 81,7 mill. kr (ca 1,5% av bevilgning).¹

Reduksjonen i mindreforbruket i 1. tertial skyldes primært økning av forhåndsdisponeringene (jfr. graf 1)². Økningen i forhåndsdisponeringene er en konsekvens av tidligere vedtatte disponeringer (Brøggers Hus, magasinlokalene Økern og Sophus Bugges Hus), - disse vil ha effekt i en periode i hvert fall fram til 2019. Saldo på forhåndsdisponeringene etter 1. tertial er 910,5 mill. kr.

¹ UiO lå allerede ved årsskiftet lavest blant de norske universitetene mht mindreforbruk til bevilgning, jfr. Kunnskapsdepartementets «Tilstandsrapport for høyere utdanning 2016», lansert mai 2016

² UiOs ordning med forhåndsdisponeringer innebærer at sentralt nivå «låner» av mindreforbruket ved enhetene for å finansiere større investeringer.

Graf 1: Utvikling i akkumulert mindreforbruk på basisvirksomheten

Fakulteter og tilsvarende enheter (museer, sentre og Universitetsbiblioteket) har i 1. tertial redusert sitt mindreforbruk med 9,8 mill. kr. Disse enhetene hadde imidlertid en betydelig økning av mindreforbruket i 2015, noe som medfører at nivået fortsatt ligger vesentlig høyere enn årene før 2015 (jfr graf 1). Blant enhetene (jfr. tabell 1) har MN-fakultetet høyest

mindreforbruk i kroner, mens HF-fakultetet og sentrene ligger høyest når det gjelder mindreforbruk som prosent av inntekt. Mindreforbruket ved sentrene skyldes dels en tidsforskyving for oppstart av Livsvitenskap-satsingen, - og dels et høyt nivå på mindreforbruket ved Senter for utvikling og miljø. TF hadde ved utgangen av 1. tertial fortsatt et merforbruk, - men det er forutsatt at de skal gå i balanse innen utgangen av året.

En gjennomgang som har blitt foretatt av HF-økonomien, viser at mindreforbruket i stor grad skyldes den varige styrkingen som ble gitt fakultetet fra 2013 ble igangsatt for tidlig. For tidlig tildelte midler foreslås derfor omdisponert (jfr. V-sak 5).

Tabell 1: Utvikling i mindre-/merforbruk på basisvirksomheten 1. tertial 2016

Utvikling mindre-/merforbruk basisvirksomheten

Beløp i 1000

	Endring fra forr. tertial (% av inntekter)	Nivå e. T1 2016 (% av inntekter)
TF	↓ 1 775 (-4 %)	3 051 (-7 %)
JUR	↑ -3 810 (1 %)	-39 631 (14 %)
MED	↑ -5 105 (1 %)	-82 572 (11 %)
HF	↑ -7 756 (1 %)	-129 286 (20 %)
MN	↑ -16 718 (1 %)	-166 997 (15 %)
OD	↓ 12 936 (-5 %)	-6 569 (2 %)
SV	— 710 (-0 %)	-64 710 (15 %)
UV	↓ 16 846 (-7 %)	-42 262 (17 %)
KHM	↓ 7 959 (-5 %)	-28 705 (19 %)
NHM	↓ 2 883 (-2 %)	608 (-0 %)
Sentre	↓ 1 627 (-2 %)	-57 408 (59 %)
LOS - Drift	↓ 41 542 (0 %)	25 245
LOS - Satsinger	↑ -149 432 (10 %)	-286 188
UiO fellestiltak	↓ 144 377 (-49 %)	33 227
UB	↑ -1 529 (1 %)	-1 244 (0 %)
Felles	↑ -12 873 (4 %)	-25 851 (9 %)
UiO Bank	↓ 68 125	910 518
UiO Reserve	↑ -25 652	-122 927
Endring fra forrige tert.	↓ 75 905	Nivå e. T1 2016 -81 700

Mindreforbruket ved UiOs sentrale enheter (LOS) er samlet sett noe redusert i 1. tertial, men Eiendomsavdelingen melder om mindreforbruk som følge av forsinkelser i pågående byggeprosjekter.

Tabell 2: UiOs internregnskap T1 2016, sammenliknet med samme periode tidligere år

Beløp i mill kr

Basisvirksomheten					Eksternt finansiert virksomhet				
	T1 2013	T1 2014	T1 2015	T1 2016		T1 2013	T1 2014	T1 2015	T1 2016
KD-bevilgning	-1 555,2	-1 596,1	-1 676,9	-1 794,4	NFR-inntekter	-236,4	-215,6	-322,9	-327,6
Interntransaksjoner	-244,5	-225,0	-244,1	-239,4	EU-inntekter	-51,8	-31,8	-41,8	-36,1
Andre inntekter	-157,5	-171,1	-161,5	-177,2	Andre inntekter	-171,7	-238,3	-208,9	-223,1
Sum inntekter	-1 957,2	-1 992,2	-2 082,5	-2 211,1	Sum inntekter	-459,9	-485,7	-573,6	-586,7
Personalkostnader	1 273,5	1 302,1	1 391,7	1 451,5	Personalkostnader	256,7	261,7	272,3	287,6
Driftskostnader	743,5	654,6	726,2	842,2	Driftskostnader	100,4	106,0	124,7	97,1
Investeringer	101,5	101,9	416,4	110,6	Investeringer	20,0	19,6	8,0	25,0
Sum kostnader	2 118,4	2 058,6	2 534,3	2 404,4	Sum kostnader	377,1	387,3	404,9	409,7
Isolert mer-/mindreforbruk uten nettobidrag og prosjektavslutning	161,3	66,5	451,8	193,3	Endret saldo - før nettobidrag og prosjektavslutning	-82,8	-98,4	-168,7	-177,0
Nettobidrag	-94,9	-103,4	-107,4	-113,8	Nettobidrag	95,0	103,5	107,3	114,0
Prosjektavslutning	3,6	-2,8	-20,0	-3,6	Prosjektavslutning	-2,9	5,6	20,6	4,7
Isolert mer-/mindreforbruk med nettobidrag og prosjektavslutning	69,9	-39,7	324,4	75,9	Endret saldo - med nettobidrag og prosjektavslutning	9,3	10,7	-40,9	-58,3
Overført fra i fjor	-393,9	-383,9	-290,8	-157,6	Overført fra i fjor	-694,4	-632,6	-681,4	-627,5
Akkumulert mer-/mindreforbruk	-324,0	-423,6	33,6	-81,7	Saldo	-685,1	-621,8	-722,3	-685,8

Regnskapstallene i tabell 2 viser en relativt stabil økonomisk utvikling i perioden 2013-2016. Avvikene i 2015 er i hovedsak knyttet til kjøpet av Gaustadalléen 30 (Nemko-bygget), som medførte en investeringskostnad på 331 mill. kr. Generelt reflekterer tallene at det i perioden vært en viss realvekst, både på kostnads- og inntektsiden.

Saldo for eksternt finansiert virksomhet er knyttet til konkrete aktive prosjekter og kan ikke omprioriteres.

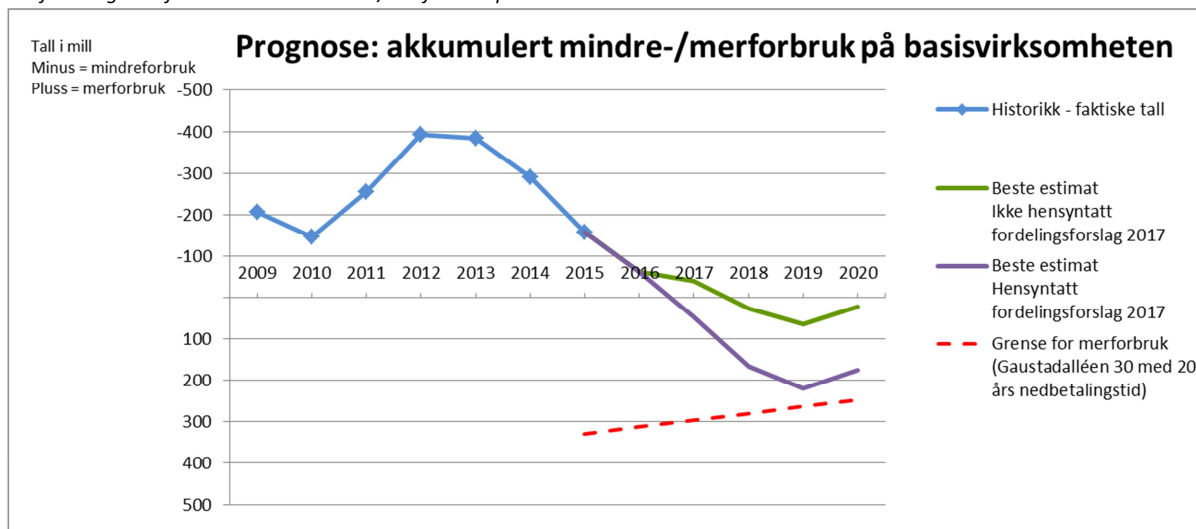
Prognose

Siden forrige framlagte prognose for styret 14. mars 2016 (Virksomhetsrapport per T3/15) har det ikke tilkommet nye forhold som tilsier behov for endring av vårt beste estimat/«sannsynlig utvikling». Vi opprettholder derfor estimatet fra forrige framlagte prognose.

I styresaken om årsplan 2017 – 2019 og fordeling 2017 (V-sak 5) foreslås det omfordelinger fra fakulteter til institusjonelle oppgaver (ca 110 mill. kr), samt at regjeringens effektiviserings- og avbyråkratiseringskutt forventes å øke (beregnet effekt 52 mill. kr). I tillegg omdisponeres 60 mill av HFers mindreforbruk til rehabilitering av Niels Treschows Hus. De omfordelte midlene skal i all hovedsak disponeres til investeringer i rehabilitering av bygninger og IT-infrastruktur. De siste årene har investeringer i rehabilitering av bygninger vært finansiert ved at man har benyttet forhåndsdisponeringer («lån» fra enhetenes mindreforbruk), men forhåndsdisponeringene er nå i en slik størrelse at dette virkemiddelet ikke kan benyttes framover. Det vises til V-sak 5 for ytterligere detaljer vedr. forslagene. Under forutsetning av at styret vedtar fordelingen for 2017, har vi foretatt estimater av hvilke effekter som kan forventes av disse vedtakene..

Graf 2 viser våre estimater hhv *med* (lilla kurve) og *uten* (grønn kurve) effekter fra fordeling 2017. Estimatet *med* effekter av fordeling, er basert på at forutsetningene i fordelingen 2017 videreføres på varig basis.

Graf 2: Prognose for akkumulert mindre-/merforbruk på basisvirksomheten

Vi antar at den foreslåtte omfordelingen vil medføre et økt merforbruk. De omfordelte midlene skal disponeres til engangsinvesteringer som erfaringsmessig gjør at midlene raskere settes i omløp. Det knytter seg usikkerhet til dette estimatet (lilla kurve), - den største usikkerheten gjelder hvordan fakulteter og tilsvarende enheter responderer på det foreslåtte rammekuttet. Den økonomiske situasjonen de foregående årene tilsier at de fleste enhetene vil evne å håndtere et slikt inntektskutt uten å måtte foreta vesentlige kutt på kostnadssiden. Likevel er det sannsynlig at omdisponeringen, i hvert fall på sikt, vil medføre noe kostnadskutt ved enhetene, - og det vil ha stor betydning for prognosen i hvilket omfang og hvor raskt dette evt. vil skje. Estimatet tar utgangspunkt i at kostnadskuttene ved enhetene i 2017 og 2018 vil være små, men at de øker noe fra 2019.

Den rødstiplede linjen i grafen er basert på at Kunnskapsdepartementet har bekreftet at UiO i en periode kan gå med et visst merforbruk som følge av ervervet at Gaustadalléen 30. Linjen illustrerer et merforbruk tilsvarende kjøpesummen (331 mill. kr), «nedbetalt» over 20 år.

Dersom vi ser bort fra effektene av fordelingen, opprettholdes som nevnt det opprinnelige estimatet fra mars. Dette gjøres på tross av at det har tilkommet enkelte nye momenter som potensielt kan påvirke prognosen. Imidlertid er effektene av disse dels usikre - og dels trekker de i begge retninger:

- UiO er pålagt å gjøre regnskapsmessige avsetninger for opparbeidet fleksitid og ferie, noe som vil påvirke UiOs regnskapsmessige resultat i 2016, - foreløpig grovt anslått til 60 mill. kr
- I motsatt retning, og i omtrent tilsvarende størrelsesorden, trekker det at Eiendomsavdelingen melder om økte forsinkelser i byggrehabiliteringsprosjektene i 2016 (Brøggers Hus, KHMs magasinlokaler på Økern og Niels Treschows Hus)
- Antall vitenskapelige årsverk ved fakultetene har økt mer i årets første måneder enn det vi forutsatte i vårt tidligere estimat. Dersom dette er uttrykk for en trend, vil det medføre en lavere vekst i mindreforbruket ved fakultetene enn tidligere forutsatt. Foreløpig er det imidlertid vanskelig å avgjøre hvorvidt utviklingen er et resultat av tilfeldige svingninger.

Prognosene er basert på et uendret inntektsnivå for UiO. Det foreligger her usikkerhet bl.a. knyttet til:

- evt. videre opptrapping av effektiviseringskutt i offentlig sektor
- effekter av Kunnskapsdepartementets justerte finansieringsmodell for sektoren, som skal tre i kraft fra 2017 (detaljer i modellen vil bli kjent i forbindelse med framleggingen av statsbudsjettet 2017)
- generell bevilgningsutvikling som følge av mer usikre økonomiske utsikter i Norge og Europa
- framtidig nivå på eksterne inntekter (dette vil også ha indirekte effekter på basisvirksomheten), jfr. bl.a. ambisjoner om økt innhenting av EU-inntekter

Spesielt mot slutten av 5-årsperioden er derfor prognosen beheftet med stor usikkerhet.

Vedlegg:

- Analyse av utvikling av resultatindikatorene
- Status og utviklingstrekk i de enkelte fakultetenes økonomi